

SKLEP SODIŠČA PRVE STOPNJE (peti senat)
z dne 26. oktobra 2005*

V zadevi T-124/04,

Jamal Ouariachi, stanujoč v Rabatu (Maroko), ki ga zastopata F. Blanmailland in C. Verbrouck, odvetnika, z naslovom za vročanje v Luxembourggu,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata F. Dintilhac in G. Boudot, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourggu,

tožena stranka,

zaradi odškodninske tožbe za povračilo škode, ki naj bi jo tožeča stranka utrpela zaradi domnevnega nezakonitega ravnanja uslužbenca delegacije Komisije v Kartumu (Sudan),

* Jezik postopka: francoščina.

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (peti senat),

v sestavi M. Vilaras, predsednik, F. Dehousse in D. Šváby, sodnika,
sodni tajnik: E. Coulon,

sprejema naslednji

Sklep

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka z maroškim in španskim državljanstvom ter ga. R. s francoskim državljanstvom, ki sta takrat s svojima otrokoma, prav tako s francoskim državljanstvom, živel v Rabatu (Maroko), sta se ločila 31. januarja 2000. V skladu s sodbo o razvezi je bilo skrbništvo nad otrokoma dodeljeno ge. R., tožeči stranki pa priznana pravica do obiskovanja.

- 2 G. C. je uradnik Skupnosti in opravlja svoje dolžnosti pri Komisiji. Od 8. avgusta 2000 do 16. maja 2004 je bil vodja uprave pri delegaciji Komisije v Kartumu (Sudan) (v nadaljevanju: delegacija). Vodja delegacije in nadrejeni g. C. je bil g. M. V času nastanka dejstev sta bila g. C. in g. M. edina uradnika, razporejena v navedeno delegacijo, pri čemer je bil prvi zlasti pri upravnih funkcijah pooblaščen za nadomeščanje drugega, če je bil ta zadržan.

- 3 Ko je g. C. opravljal svoje naloge pri delegaciji, je želel, da bi se mu pridružila njegova nova zunajzakonska partnerica ga. R. Ob tej priložnosti je delegacija v podporo prošnji za turistični vizum za kratkoročno bivanje, ki jo je zase in za svoja otroka vložila R., na sudansko ministrstvo za zunanje zadeve poslala „standardno verbalno noto“ z dne 28. maja 2002, ki jo je podpisal g. M.

- 4 Pristojni sudanski organi so odločili, da izdajo turistični vizum za go. R. in njena otroka, ki so tako 20. junija 2002 zapustili maroško ozemlje in prišli v Kartum.

- 5 Ko se je obdobje veljavnosti turističnega vizuma iztekalo, je ga. R. začela postopek za pridobitev dovoljenja za prebivanje v Sudanu. Tudi to prošnjo je delegacija podprla z „verbalno noto“, ki jo je naslovila na sudansko ministrstvo za zunanje zadeve. To „verbalno noto“ je zaradi odsotnosti vodje delegacije podpisal g. C.

- 6 Pristojni sudanski organi so odločili, da izdajo dovoljenje za prebivanje za go. R. in njena otroka.

- 7 V šolskem letu 2002/2003 sta oba otroka tožeče stranke in ge. R. obiskovala francosko šolo v Kartumu.

- 8 S sodbo Cour d'appel v Rabatu z dne 3. novembra 2003 je ga. R. izgubila skrbništvo nad svojima otrokoma, ki je bilo dodeljeno tožeči stranki.

- 9 Medtem so ga. R. in njena otroka zapustili sudansko ozemlje in se odpravili v Belgijo. V šolskem letu 2003/2004 sta otroka tako nadaljevala šolanje v Ethu (Belgija).
- 10 Tožeča stranka je 25. februarja 2004 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložila odškodninsko tožbo za povračilo škode, ki naj bi jo je utrpela zaradi domnevnega nezakonitega ravnanja g. C. pri opravljanju njegovih nalog pri delegaciji (zadeva Ouariachi proti Komisiji, T-82/04). Po tem, ko je tožeča stranka odstopila od tožbe, je bila zadeva T-82/04 s sklepom predsednika drugega senata Sodišča prve stopnje z dne 1. aprila 2004 izbrisana iz registra Sodišča prve stopnje.
- 11 Tožeča stranka je pri prizadevanjih, da bi ponovno vzpostavila stik s svojima otrokoma in dosegla izvršitev sodbe Cour d'appel v Rabatu, začela več postopkov pri pristojnih belgijskih sodiščih. Tako je Cour d'appel v Liègeu (Belgija) z dvema sodbama z dne 6. maja 2004 začasno odredilo vrnitev otrok k tožeči stranki v Maroko.

Postopek in predlogi strank

- 12 V teh okoliščinah je tožeča stranka 1. aprila 2004 v tajništvu Sodišča prve stopnje vložila to tožbo.
- 13 Komisija je z ločeno vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 18. junija 2004, podala ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114 Poslovnika Sodišča prve stopnje. Tožeča stranka je 25. avgusta 2004 predložila stališča glede tega ugovora.

14 Tožeča stranka v tožbi in v stališčih glede ugovora nedopustnosti Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- najprej po potrebi odredi kakršno koli poizvedbo, s katero bo mogoče dokazati dejansko „ponaredbo“, ki jo je storil g. C., da bi se omogočila „ugrabitev“ otrok, in zlasti:
 - osebno navzočnost g. C.;
 - zahtevo po informacijah pri delegaciji;
 - zahtevo po predložitvi spisa, ki ga je ga. R. vložila pri konzulatu Republike Sudan v Rabatu, da bi pridobila vizum zase in za svoja otroka;
- tožbo razglasi za dopustno in utemeljeno;
- Komisiji naloži plačilo pavšalne odškodnine v skupnem znesku 150.000 eurov kot nadomestilo za premoženjsko in nepremoženjsko škodo, ki jo je utrpela;
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

15 Komisija v ugovoru nedopustnosti Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- tožbo zavrne kot očitno neutemeljeno in nedopustno ali ugotovi, da Sodišče prve stopnje v tej zadevi ni pristojno;

- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravno stanje

- 16 Na podlagi člena 111 Poslovnika lahko Sodišče prve stopnje, če je tožba očitno brez pravne podlage, odloči z obrazloženim sklepom, ne da bi nadaljevalo postopek. V obravnavanem primeru Sodišče prve stopnje meni, da je na podlagi dokumentov iz spisa z zadevo dovolj seznanjeno, in v skladu s tem členom sprejema sklep, da ne bo nadaljevalo postopka.
- 17 Na podlagi člena 288, drugi odstavek, ES Skupnost v primeru nepogodbene odgovornosti v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, nadomesti kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.
- 18 Treba je opozoriti, da na področju nepogodbene odgovornosti v skladu s Pogodbo za Skupnost veljajo predpisi, ki so del pravnega reda Skupnosti in ki jo zavezujejo k enotnemu pravilu nadomestila škode, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti. Pogodba zagotavlja enotno uporabo te določbe in avtonomijo institucij Skupnosti, s tem da predvideva pristojnost sodišč

Skupnosti na tem področju. Iz tega, da sta v členu 288 ES skupaj navedeni škoda, ki so jo povzročile institucije, in škoda, ki so jo povzročili uslužbenci Skupnosti, je mogoče razbrati, da je Skupnost odgovorna le za tista dejanja svojih uslužbencev, ki na podlagi notranjega in neposrednega razmerja nujno sledijo nalogam, ki so dodeljene institucijam. Ob upoštevanju posebnosti te pravne ureditve je tako ni mogoče razširiti na dejanja, izvedena zunaj zgoraj opredeljenih primerov (sodba Sodišča z dne 10. julija 1969 v zadevi Sayag, 9/69, Recueil, str. 329, točke od 5 do 8).

19 V tem primeru je tožeča stranka v podporo svojemu odškodninskemu zahtevku v tožbi najprej grajala, da je g. C. napisal in na sudansko ministrstvo za zunanje zadeve naslovil „standardno verbalno noto“ z dne 28. maja 2002 (glej točko 3 zgoraj), na podlagi katere so pristojni sudanski organi ge. R. in njenima otrokoma dodelili turistični vizum.

20 Tožeča stranka pa je v stališčih glede ugovora nedopustnosti natančno navedla, da ne izpodbija zgoraj navedene „verbalne note“, ki jo je sicer podpisal vodja delegacije, g. M., temveč drugo „verbalno noto“, ki jo je delegacija nasloвила na sudansko ministrstvo za zunanje zadeve pred odločitvijo sudanskih organov, naj na prošnjo ge. R. izdajo dovoljenje za prebivanje zanjo in za njena otroka (glej točki 5 in 6 zgoraj). Zadevna nota, ki jo je zaradi odsotnosti vodje delegacije podpisal g. C, naj bi bila ponaredba ter naj bi ge. R. in njenima otrokoma omogočila nastanitev v Sudanu brez soglasja tožeče stranke. G. C. naj bi s tem postal soudeleženec pri „mednarodni ugrabitvi otrok“ in storil nezakonito dejanje, ki lahko povzroči odgovornost Skupnosti.

21 Tega očitka ni mogoče upoštevati.

- 22 Glede tega je treba opozoriti, da zadevna „verbalna nota“, kot je med drugim navedla Komisija, pomeni preprost postopek, ki se izvaja zlasti v tretjih državah, v katerih so upravni postopki precej težavni, in ki se uporabi, kadar uslužbenec delegacije Komisije v teh državah želi, da bi se mu pridružili njegovi bližnji. Na podlagi teh okoliščin, ki jih tožeča stranka sicer ni izpodbijala, priprave zadevne „verbalne note“ ni mogoče obravnavati kot dejanja, ki nujno sledi nalogam, dodeljenim institucijam, v tem primeru nalogam, ki so bile dodeljene delegaciji, v smislu sodne prakse, navedene v točki 18 zgoraj.
- 23 Zato ni mogoče šteti, da je g. C. s podpisom zgoraj navedene „verbalne note“ ravnal v okviru opravljanja svojih dolžnosti v smislu člena 288, drugi odstavek, ES.
- 24 Tudi če bi šlo za to, je vsekakor treba ugotoviti, da očitno ne obstaja neposredna vzročna zveza med očitanim ravnanjem in zatrjevano škodo.
- 25 V zvezi s tem je treba opozoriti, da vzročna zveza, ki jo zahteva člen 288, drugi odstavek, ES, predpostavlja, da obstaja neposredna vzročna zveza med očitanim ravnanjem Skupnosti in navedeno škodo, kar pomeni, da škoda izhaja neposredno iz navedenega ravnanja (sodbi Sodišča z dne 4. oktobra 1979 v združenih zadevah Dumortier frères in drugi proti Svetu, 64/76 in 113/76, 167/78 in 239/78, 27/79, 28/79 in 45/79, Recueil, str. 3091, točka 21, in z dne 5. marca 1996 v združenih zadevah Brasserie du pêcheur in Factortame, C-46/93 in C-48/93, Recueil, str. I-1029, točka 51; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 1996 v zadevi International Procurement Services proti Komisiji, T-175/94, Recueil, str. II-729, točka 55, in z dne 17. decembra 2003 v zadevi DLD Trading proti Svetu, T-146/01, Recueil, str. II-6005, točka 72). Tožeča stranka mora dokazati tako neposredno zvezo (sodba Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 1995 v zadevi Blackspur in drugi proti Svetu in Komisiji, T-168/94, Recueil, str. II-2627, točka 40).

- 26 V tem primeru je odločitev pristojnih sudanskih organov, da na podlagi prošnje ge. R. njej in njenima otrokoma dodelijo dovoljenje za prebivanje, omogočila njihovo nastanitev v Sudanu. Namen note, ki jo je delegacija ob tej priložnosti naslovila na sudansko ministrstvo za zunanje zadeve, je bil le podpreti prošnjo zadevne osebe, ki bi pospešila obravnavanje njenega upravnega spisa v zgoraj navedenem postopku. Ni je mogoče enačiti z odredbo, izdano pristojnim sudanskim organom, ki ohranjajo suverenost glede tega, ali bodo na podlagi upoštevni nacionalnih predpisov dodelili ali zavrnili dovoljenje za prebivanje.
- 27 Vsekakor iz navedenega izhaja, da tožeča stranka ni dokazala obstoja neposredne vzročne zveze med očitanim ravnanjem in navedeno škodo.
- 28 Tožeča stranka v podporo tožbi navaja tudi drugi očitek, da si je g. C. nezakonito prilastil njegovo identiteto, s tem ko je dodal svoj podpis k podpisu ge. R. v okence v šolskih spričevalih, namenjeno staršem, kot sta jih izdali francoska šola v Kartumu in belgijska šola v Ethu, ki sta ju obiskovala zadevna otroka. Vendar g. C. nima nikakršne sorodstvene vezi z otrokoma in nikakršnega dovoljenja tožeče stranke, da lahko namesto nje podpiše navedene dokumente. Tožeča stranka s tem nezakonitim ravnanjem, ki naj bi ga g. C. izvedel namerno, da bi ji škodoval, tako ni bila priznana kot oče.
- 29 V zvezi s tem je treba opozoriti, da dejanja, ki so očitana g. C., nimajo očitno nobene zveze z opravljanjem njegovih dolžnosti. Zato Skupnost zanje ne more biti odgovorna v smislu člena 288, drugi odstavek, ES.

- 30 Edina trditev tožeče stranke v zvezi s tem, da bi moralo Sodišče prve stopnje v tem primeru upoštevati odgovornost Skupnosti, ker naj bi bilo zoper g. C., ki uživa imuniteto, težavno začeti sodni postopek, ne more ovreči ugotovitve iz prejšnje točke. Če je to potrebno, mora tožeča stranka zahtevati odvzem domnevne imunitete g. C.
- 31 Iz navedenega izhaja, da je treba drugi očitak zavrni kot očitno neutemeljen.
- 32 Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih preudarkov je treba tožbo v celoti zavrni kot očitno neutemeljeno, ne da bi bilo treba odločati o ugovoru nedopustnosti, ki ga je podala Komisija, ali odrediti poizvedbo ter sprejeti ukrepe procesnega vodstva, kakor je zahtevala tožeča stranka.

Stroški

- 33 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker tožeča stranka ni uspela, se ji ob upoštevanju predlogov Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (peti senat)

sklenilo:

1. Tožba se zavrne kot očitno neutemeljena.

2. Tožeči stranki se naloži plačilo stroškov.

V Luxembourggu, 26. oktobra 2005.

Sodni tajnik

E. Coulon

Predsednik

M. Vilaras